స్వభావమే మానవునకు నిజమైన బ్రతుకు. ఇట్టి నడతలు అభివృద్ధి పరచుకోటమే మానవు
ని ప్రధాన కర్తవ్యము. కర్మ ప్రతి మానవుని యందు మంచి చెడ్డలను నిర్ణయించి చెప్పగలదు. అద్దము
మానవుని యొక్క ముఖము యేరీతిగా వున్నదో తెలుపుతుంది. మానవుడు ఆచరించే ప్రతి కర్మ మంచిదా
చెడ్డదా యని నిర్ణయము చేసే స్వభావము కర్మకు వుంది. 'థర్మామీటరు' వ్యక్తియందున్న ఉష్ణమును చక్కగా
చూపిస్తుంది. అదే విధముగా మానవుడు సాత్విక గుణమునందున్నాడా లేక రజోగుణమునందున్నాడా లేక త
మోగుణమునందున్నాడా అని నిర్ణయించే తత్వము కర్మ యొక్క తత్వము. కనుక కర్మ మానవుని యందలి
మంచి చెడ్డలను నిర్ణయించే శక్తి కలిగినది. కర్మయే మానవుని ప్రధాన కర్తవ్యము. కనుక ఉపనిషత్తులు
'తస్మై నమః కర్మణే' అని మొట్టమొదట కర్మకు నమస్కారము. 'ఓ కర్మ! నా చేతులతో పవిత్రమైన కర్మలను
ఆచరింపచేయమని' ప్రార్థన చేయి. నేను మానవత్వము ధరించిన వ్యక్తిని. నా కర్తవ్యము దివ్యము పవిత్రము
[illegible]వరె అన్ని కర్మలను ఆచరించే స్వభావము కాదు మానవునిది. ప్రకృతికి వశమైనది పశువు. ప్రకృతిని
వశము చేసుకునే శక్తి సామర్థ్యములు కలిగినవాడు మానవుడు. కనుకనే 'జంతూనాం నరజన్మ దుర్లభమ్'
మానవ జన్మ దుర్లభమైనదని వర్ణిస్తూ వచ్చింది. అజ్ఞాని చేసే కర్మ జ్ఞాని చేసే కర్మ బాహ్యదృష్టికి ఒక్కటిగా
కనపడినప్పటికి అంతర్జ్ఞానములో వాటి యొక్క లక్ష్యము వేరువేరుగా వుంటాయి. ఏవిధంగా అంటే ఒకయ
నకు పేషెంటు వుంటాడు. అతనికి చేతిపైన ఒక కురుపు లేచి మరింత ప్రమాదస్థితికి వచ్చింది. ఈ
ఎక్కువైన ప్రమాదస్థితి దేహమంతా వ్యాపించునేమోనని డాక్టరు చేతిని కత్తిరించి వేస్తాడు. ఇంకోవైపున
ఒక చేతిలో ఎక్కువ విలువైన బంగారు గాజులు వుండటం చేత దొంగ ఆ చేతిని కత్తిరించి గాజులు తీసు
కుపోతాడు. దొంగ కత్తిరించటము, డాక్టరు కత్తిరించటము సమానమే. కానీ డాక్టరు చేసినది ఉపకారము
దొంగ చేసినది అపకారము. అదే విధముగ జ్ఞాని చేసే కర్మలు మరి చూపరులకు కేవలం లౌకికముగానే కనుపి
స్తూ వుంటాయి. అజ్ఞాని చేసే కర్మలు కూడను లౌకిక కర్మలుగానే గోచరిస్తాయి. కానీ లౌకిక కర్మలు ఆచరించే
సామాన్య మానవుడు తాదాత్మ్యభావమును పొందుతాడు. అపేక్ష దృష్టితో ఆచరిస్తాడు. కానీ జ్ఞాని స్వార్థరహితమై
న భావముతో ఆచరిస్తాడు. కనుక యిక్కడ భావశుద్ధి, జ్ఞానశుద్ధి రెండు కూడను ఏక శుద్ధిగా మారుతుంది.
లోకములో అందరు కర్మలాచరిస్తూ వుంటున్నారు. కానీ కర్మల యొక్క ఫలితము యేరీతిగా వుంటున్నదని
వాటి యొక్క స్వభావము స్పష్టము గావిస్తుంది.

కనుక మన భావములకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం. ఒకరు చూడటానికి చాలా సాత్వికునిలా, మృదుమధురం

[illegible]స్తాడు. కానీ కర్మలలో ప్రవేశించేటప్పటికి క్రూరంగా ఆచరిస్తూ వుంటాడు. మరొకరు మాటలలో కఠినమై [illegible] గా చరిస్తాడు. కర్మలో ప్రవేశించేటప్పటికి అతి సాత్వికంగా కర్మను ఆచరిస్తూ వుంటాడు. తాను ఆచరిం[illegible]ను పురస్కరించుకొని మానవుడు కఠినుడు, సాత్వికుడు అనే నామమునకు గురౌతున్నాడు. ఈ కర్మల [illegible] ఫలము మానవునికి దుఃఖము నందిస్తుంది. ఈ దుఃఖము స్వాభావికమా లేక మధ్యలో ప్రవేశించిన [illegible] విచారణ చేయాలి. విచారణ చేస్తే దుఃఖము మానవుని సహజమే అని కొంతమంది భావిస్తూ వుం[illegible] సహజంగా యిది స్వభావమే అయితే యిది పోగొట్టుకోవటం ఎవరి తరము కాదు. స్వభావము మార్చ[illegible] ఎవరి తరము కాదు. స్వభావమే అయితే జీవితమంతా దుఃఖమునే అనుభవించాలి. ఈ విధంగా [illegible] విచారణ చేస్తే దుఃఖమే స్వభావమైతే రూపము కూడా మారిపోతుంది. స్వరూపము, స్వభావము [illegible]వసంబంధము. బెల్లమునకు తీపి స్వభావము. స్వభావమైన తీపి తీసివేస్తే బెల్లము కూడా వుండ[illegible] వుండదు. తీపి లేక అది మట్టి ముద్ద. కనుక దుఃఖమే స్వభావమైతే మానవత్వమే నిర్మూలమైపో[illegible] మానవ స్వభావము దుఃఖము కాదు. ఆనందమే వారియొక్క స్వభావము. ఈ ఆనందమును [illegible]కు కర్మలద్వారా మనం దూరం గావించుకుంటున్నాం. బాగా మండుతున్న అగ్నిని మనం వుప[illegible]కుండా పోవటం చేత అది నివురుగప్పి అగ్నిని కూడా రూపు మాపుతుంది. కానీ అగ్నిని [illegible] నివురు ఎక్కడనుండి వచ్చింది? నిప్పునుండే వచ్చింది. నిప్పునుండి వచ్చిన నివురు నిప్పునే కప్పివే[illegible] ఆ నివురును వూది వేస్తే నివురు పోతుంది నిప్పు కనుపిస్తుంది. అదే విధముగా మానవునియొక్క [illegible] ఆనందమే. ఈ ఆనందమనే స్వభావాన్ని ప్రాకృతమైన కర్మలనే నివురు కప్పెను. ఇది స్వభావము [illegible]ప్రవేశించినటువంటిది. అని భావించి విశ్వసించి దానిని దూరము గావించుకోటానికి తగిన [illegible]చినప్పుడే తిరిగి మన స్వభావము మనలో ఆవిర్భవిస్తుంది. కనుక దుఃఖమనేది మానవ స్వభా[illegible]. కష్టము కూడను స్వభావము కాదు. నష్టమనేది కూడను మన స్వభావము కాదు.

మన కర్మల ఫలితమే అన్నింటి మూలమని విశ్వసించి సత్కర్మమైన కర్మలు మనము [illegible]లి.

కర్మమున బుట్టు మనుష్యుడు
కర్మముననె వృద్ధి పొందు కర్మమున చనున్
కర్మమె నరునకు దైవము
కర్మమె సుఖదుఃఖములకు కారణమిలలోన్.

[illegible] ఆచరించే కర్మల ఫలితమే మన యొక్క సుఖదుఃఖములు. కానీ ఒక్కొక్క సమయములో ఆ [illegible]పవిత్రమైనదని మనము భావిస్తున్నాము కానీ విచారణ చేసినప్పుడు ఆ కర్మలో కొంత అపవిత్రము

...చేరి వుంటుంది. మనము పూర్తిగా లోతుగా దీని విచారించటం లేదు. దీనికి కారణం ఏమిటి? మానవుడు చేసే విచారణా శక్తి తన యొక్క అనుకూలాన్ని బట్టి చేస్తున్నాడు. ఆ discrimination సర్వ discrimination కాదు. ఇది Individual discrimination. కాని fundamental discrimination గా వుంటుండాలి. అందరు సుఖం అనే రీతిలో వుండాలి యీ కర్మ. నేను మాత్రమే సమున్నతంగా వుంటే ప్రయోజనం లేదు. తన దోషాన్ని తాను కప్పిపుచ్చుకునే నిమిత్తమై కొన్ని విధములైన ఉపాయములు పన్నుతున్నాను. దొంగ వున్నాడు. దొంగతనం చేస్తున్నాడు. అతనిని పోలీసులు పట్టుకున్నప్పుడు యిది తప్పు కాదని వాదిస్తాడు వాడు. నాకు డబ్బు లేదు అతనికి డబ్బు వుంది. ఉన్నవానిని అడిగితే యివ్వడు. కనుక నేను యీ విధంగా దొంగతనం చేస్తున్నాను. తనకు మాత్రమే సరిగా తోస్తుంది గాని సమాజమునకు అది సరిగా తోచదు. తన దోషమును తాను కప్పిపుచ్చుకునే నిమిత్తమై మానవుడు తన వ్యక్తిగతమైన విచారణ ప్రారంభిస్తాడు. వ్యక్తిగతమైన విచారణా శక్తి వలననే మానవుడు అనేక దోషములలో ప్రవేశిస్తున్నాడు. కొంచెం కాలము తీసుకొని కర్మలాచరించే పూర్వము కర్తవ్యమును గుర్తించి తాను యీ కార్యములో ప్రవేశించినప్పుడే కాలకర్మ కారణ కర్తవ్యాలు నాల్గింటి యొక్క ఏకత్వముతో యీ కర్మ సార్థకత అయిపోతుంది. కనుక ప్రతి మానవుడు కర్మలాచరించుటకు పూర్వము కాల కర్మ కారణ కర్తవ్యములను తెలుసుకొని విచారించాలి. ఏ పనిలో ప్రవేశించినప్పటికి ప్రతి మానవుడు మూడు ప్రశ్నలు వేసుకోవాలి. మొదటిది ఏమి చేస్తున్నాను? రెండవది. ఎట్లా చేస్తున్నాను? మూడవది? ఎందుకు చేస్తున్నాను? ఈ మూడింటిని మనము వేసుకుంటే అక్కడ సరియైన ఫలితము మనకు లభిస్తుంది. ఏమి చేస్తున్నాను, ఎట్లా చేస్తున్నాను, ఎందుకు చేస్తున్నాను యీ మూడు ప్రశ్నలు మనం వేసుకోటం లేదు. తన అభీష్టాన్ని అనుసరించి కర్మలాచరిస్తున్నాం. చేయ తగినదా చేయ తగనిదా యని విచారణ చేయటం లేదు.

సరియైన మార్గములో పోతున్నానా లేక చెడ మార్గములో ప్రవేశిస్తున్నానా ఎందుకు చేస్తున్నాను సమాజంలో కీర్తి కోసం చేస్తున్నానా లేక అపకీర్తి కోసం చేస్తున్నానా? ఈ కర్మను ఆచరించటం వలన యీ సమాజంలో యేరీతిగా వుండగలను. ఈ విధముగా విచారణ చేసినప్పుడు తాను చెడ మార్గము పట్టటానికి అవకాశం వుండదు. కాని యీనాటి మానవుడు one way traffic లో పోతున్నారు. ఇది సరియైనది కాదు. ఈనాటి మానవుడు అనిత్యము, అశాశ్వతము, అసత్యము అయిన ఎన్నియో ఘన కార్యములు చేయుచున్నాడు. ధర్మము, కర్తవ్యము విస్మరిస్తున్నాడు. ఇంగ్లీషు ఛానల్ దాటాలని ఒకడు రాత్రింబవలు స్విమ్మింగ్ చేసి ఆ సముద్రములో తిమింగలాలు తినివేస్తాయని భయము లేకుండా సాహసంగా ప్రవేశిస్తున్నాడు. కారణం ఏమిటి? ఇంగ్లీషు ఛానల్ దాటితే రేపటి దినము పేపర్లో హెడ్ లైన్సులో వస్తుంది. ఎంతో ధైర్యసాహసములతో అందులో ప్రవేశిస్తాడు. కాని ఈ ధైర్యసాహసములు మంచి కార్యములో యేమాత్రము ప్రవేశపెట్టడు. ఈ ఇంగ్లీషు ఛానల్ దాటినవాడు మహా

[illegible] చెప్పువాడు, ధైర్యసాహసములు కలవాడని పేపర్లో వర్ణిస్తారు. కాని ఆ ఇంగ్లీషు ఛానల్ దాటిన వాడే ఇంటికి [illegible]ప్పటికి నెలలకొద్దీ ఇంటి ముఖం చూడకుండా ఇంగ్లీషు ఛానల్ దాటటం కోసం కష్టపడటం చేత [illegible]భర్తని వదలి రెండవ marriage చేసుకుంది. ఇంటికి వెళ్ళేటప్పటికి 2nd husband వున్నాడక్కడ [illegible] చెప్పింది నీవు నన్ను లక్ష్యం చేయలేదు. నేను నిన్ను లక్ష్యం చేయటం లేదు. ఇంత ధైర్య సాహసములతో ఇంగ్లీ[illegible] దాటినవాడు భార్య తన్ను వదలి రెండవ పెండ్లి చేసుకుందంటే హైరానపడి చచ్చిపోయాడు. ఇతను [illegible]సములు కలవాడని చెప్పవచ్చునా? కాదు కాదు. నిజంగా ధైర్య సాహసములున్నవాడు ఎందుకు నిగ్రహిం[illegible] లేక పోయాడు. తన యొక్క feelings ను నిగ్రహించుకున్నవాడు నిగ్రహం గలవాడు. కేవలం కోరికల [illegible] కోసం ధారపోసుకున్నాడు. ఇంకొకటి. హిమాలయ పర్వతముపైన పతాకము ఎగురవేయాలని [illegible] ప్రయత్నం చేశాడు. దీని కోసం రాత్రింబవలు తర్ఫీదు పొందాడు. చేసి చేసి అక్కడకు పోయి [illegible] స్థాపించాడు. ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి తనవొక్క కుమారుడు చిన్నపిల్లవాడు మరణించాడు. తన ప్రియ [illegible]మారుడు మరణించాడని తాను విషము త్రాగి చచ్చాడు. ఎవరెస్టు ఎక్కాడు. చిన్న బాధను ఓర్చుకోలేక [illegible]. నిజముగా ధైర్యసాహసములు ఎవరు కలిగినవారంటే ఇంద్రియములను నిగ్రహించిన వాడే ధైర్యసాహస [illegible]లవాడు. కష్టములకు నష్టములకు, దుఃఖములకు, విచారములకు అన్నింటిని ఎదుర్కోవాలి.

అందుకోసమే విద్యార్థియైన ప్రహ్లాదుడు తండ్రిని ప్రశ్నించాడు. నాన్న! లోకములన్నియున్ [illegible]లోన జయించిన వాడవు ఇంద్రియ లోకము చిత్తము గెలువనేరవు. రాజ్యాన్ని సాధించావు. రాజ్యాన్ని [illegible] నీవు రాజు కావచ్చు. కాని ఇంద్రియములను జయిస్తే రాజాధిరాజు మహారాజు చక్రవర్తిగా మారిపోతావు [illegible]ని control చేయకుండా రాజు రాజు అని అహంకారముతో మిడిసిపడుతున్నావు. నీవు రాజు కాదు. [illegible] కాదు. నీవు slave. నీవు బానిసవు కారణం ఏమిటి? నీవు ఇంద్రియములను నిగ్రహించుకోలే[illegible]వు. నీ feelings కు నీవు బానిసై పోతున్నావు. నీవు ఆత్మ స్వరూపుడవు. నీవు ఆత్మస్థాయిలో వుం[illegible]కే ఇంద్రియములనంతా స్వాధీనములో పెట్టుకోవాలి. కాని యీనాడు ఆత్మస్థానాన్ని వదలి పెట్టావు [illegible]లో చేరిపోయావు. you are not master. మన యొక్క హృదయాన్ని భద్రం చేసుకొని నష్టము [illegible] కష్టములకు, దుఃఖములకు, విచారములకు యేమాత్రము జంకక, క్రుంగక ఎదుర్కోటానికి సంసిద్ధులై [illegible]ండాలి.

లోకములో వస్తుంటాయి సుఖదుఃఖములు. రెండూ కదలిపోయే మేఘములు. 'న సుఖా[illegible]తే సుఖం' సుఖము నుంచి సుఖము లేదు మనకు. కష్టము నుంచి యే సుఖము వుంటుందది. [illegible]. ఇరవై నాలుగు గంటలు air condition room లో కూర్చుంటే air condition విలువే [illegible] మనకు తెలియదు. రెండు గంటలు ఎండలో తిరిగి అప్పుడు air condition లో ప్రవేశిస్తే అప్పుడు

219039005

[illegible] తెలుస్తుంది. కాబట్టి మనము నిరంతరము సుఖములోనే వుంటామంటే సుఖము వుందని కూడా మన [illegible] తెలియదు. సుఖము వుంటుండాలి. కష్టము వుంటుండాలి. రెండింటి ఏకత్వమే ఈ జగత్తు.

పిల్లలు చక్కగా గుర్తించాలి. జగత్తనగా అన్ని రూప నామములతో, పర్వతములతో, నదు [illegible] వృక్షములతో, ప్రజలతో నిండినదని అనుకుంటున్నాము. పర్వతము శిలామయము. వృక్షము కా [illegible]ము. భూమి మృణ్మయము. దేహము మాంసమయము. అన్నింటి యందు పంచభూతములు [illegible] పంచభూతములు లేని ప్రదేశము లోకములో లేదు. దాని పేరు జగత్. ఆధ్యాత్మికముగా మనం [illegible] చేసినప్పుడు జ-గత్ welcome and send off. coming and going. జ-రావటము [illegible]వటము. వచ్చింది పోక తప్పదు. పోయింది రాక తప్పదు. రావటం పోవటం, రావటం పోవటం [illegible]గత్తు. ఈ రావటం, పోవటం ద్వైతము తో కూడినది. ఎప్పుడూ మార్పు చెందని ఒక పదార్థం గాని ఒక [illegible], ఒక విషయంగాని ఎక్కడా కనుపించటం లేదు.

ఇప్పుడు చెప్పాడు అనిల్ కుమార్. కొత్తగా పెండ్లి అయినప్పుడు కొత్తగా దిట్టంగా ప్రేమ వుం [illegible] క్రమక్రమేణా కాలం గడిచే కొలది attachment ఎక్కువ అవుతుంది ప్రేమ తరుగుతుంది. [illegible] తన ప్రేమను అనేకరకములుగా మార్చుకుంటున్నాడు. తన ప్రేమను ఏకత్వంగా వుంచుకోటం లేదు. [illegible] ఉదాహరణము. పుట్టినప్పుడు తల్లి వడి స్వర్గంగా కనుపిస్తుంది. తల్లిని వదలి క్షణమైనా జీవిం [illegible] ప్రయత్నించడు. తల్లి సర్వస్వముగా భావిస్తుంది. పెరుగుతూ పెరుగుతూ ఆహార విహారములు [illegible] చెందుతాయి. సహవాస దోషాలు పెంచుకుంటాడు. ఇక్కడ friends తయారౌతారు. friends [illegible]రయ్యేటప్పటికి తల్లి వడి వదులుతాడు. స్నేహితులు ప్రధానమని భావిస్తాడు. Two bodies one [illegible] అంటాడు. అంత అన్యోన్యమైన రీతిగా తిరుగుతారు. యవ్వనుడుగా మారతాడు. విషయవాసనలో ప్ర [illegible]. marriage అవుతుంది. marriage అయిన తరువాత friends ఎవరు కనుపించరు. [illegible] ప్రేమిస్తాడు. కొంతకాలము. ఏడారేండ్లు జరిగేటప్పటికి ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టేటప్పటికి [illegible] ప్రేమ తగ్గిపోతుంది. ఇంక పిల్లలపై ప్రేమ పెరుగుతుంది. ఈ పిల్లలు పెరిగి పెద్దవారయ్యే కొలది [illegible] బాధ్యతలు యేవిధంగా నిర్ణయం చేయాలి, వారికి ఆస్తి పాస్తులు యేవిధంగా అందించాలి ఈ విధమై [illegible]యములో పల ధనాశ పెరుగుతుంది. పిల్లల ఆశ కూడా తరుగుతుంది. ధనాశలో పలపడుతూ [illegible] తోచ్చే దారుల్లోనే తన కాలమును అంత్యము గావించుకుంటాడు. తల్లి ఒడితో ప్రారంభమైం [illegible] ధనాశతో అంత్యమై పోతున్నాది. ఈ విధంగా మారటం చేత అది సరైన ప్రేమ కాదు. తల్లిని ప్రేమించు [illegible] ప్రేమించు, భార్యను ప్రేమించు, ధనాన్ని ప్రేమించు తప్పు లేదు. అన్నింటి యందు దైవభావాన్ని [illegible]. ఆధ్యాత్మిక దృష్టితో బాహ్య లక్ష్యముతో నీ కర్మలాచరించు. వ్యవహార మార్గికముగా వుండుకో.

[illegible]ము నకర్తవ్యముగా భావించుకో. అన్నింటి యందు వుండిన ప్రేమ తత్త్వము ఒక్కటే అనే సత్యాన్ని గుర్తించు [illegible]లను పోషించవలసిందే. అనేక స్నేహితులను చేరవలసిందే. ఇవన్నీ పద్ధతి ననుసరించి [illegible] [illegible] జీవించటానికి సాధ్యం కాదు. అన్నింటియందు వుండేనప్పటికి అన్నింటియందు ఒక్క దైవభావాన్ని [illegible] పెట్టుకోవాలి. భార్యలో కూడా దేవుడున్నాడు. పిల్లలలో కూడా దైవము వుంటున్నాడు. స్నేహితుల [illegible] దైవము వుంటున్నాడు. తల్లి మాతృదేవి. అందువలన.

[illegible]టి యందు భగవద్ధ్యానాన్ని పెట్టుకోవాలి. అన్నింటి యందు భగవద్ధ్యానాన్ని పెట్టుకుంటూ యే కర్మనైనా [illegible]ము. ఆ కర్మలు సార్థకమయ్యేవిగా ఆదర్శవంతమైనవిగా మనం ఎన్నుకోవాలి.

విద్యార్థులారా! మొట్టమొదట నడవడికనే జీవితంగా స్వీకరించాలి. అదే మన జీవితం. [illegible] గుణము ఆధారం. దీనికి ప్రవర్తన అత్యవసరం. ప్రవర్తన సుగుణముల అత్యవసరంగా మనము సాధించు [illegible]ప్పుడు ఇంతకంటె గొప్ప సాధన మనకక్కర లేదు. ఈ భావన పెట్టుకొని సమాజంలో ప్రవేశించి [illegible] చేయండి. తపస్సు చేసి ప్రయోజనం లేదు. తపస్సు కోసం కూర్చుంటే తమస్సు వచ్చి తాండవమాడుతుంది [illegible] కళ్ళు మూసుకుని తపస్సని కూర్చుంటే నిద్రవస్తుంది. తీర్థయాత్రలు చేస్తామని పోతారు. ఈ తీర్థయాత్రల [illegible] పాత్రలంతా తెస్తారు. తీర్థయాత్రలంటే ఏమిటి? భగవద్భావముతో సర్వత్రా భగవంతుడున్నాడనే దృష్టి [illegible] సంచరించటమే తీర్థయాత్ర. కనుక యీ తీర్థయాత్రల వలన కూడా ప్రయోజనం లేదు. మనసు మారక [illegible] మాత్రం సంచరించటం చేత లభించే ఫలితము యేమాత్రము వుండదు. ఒక సన్యాసి వుంటుండేవా[illegible] దగ్గర శిష్యులందరు చేరి స్వామీ! మనమంతా కాశీ, గయ, ప్రయాగ ఇట్లాంటి తీర్థయాత్రలు చేసి [illegible] చేత బాలా బాగుంటుంది. తమరు కూడా రండి అన్నారు. 'నాయనా! ఇంత ప్రయాణం చేసే శక్తి [illegible] లేదు. దేహము క్షీణించి పోతున్నది. వృద్ధుడనైపోయాను. మీరు పోయిరండి' అని చెప్పాడు. తీర్థ [illegible]లు పోతున్నారంటే మొట్టమొదట మీ మనస్సు కొంతవరకు మార్చుకోండి. మాధుర్యంగా మార్చు [illegible]ండి. ప్రేమ భావము లోపల పెట్టుకోండి. తద్వారా మీ తీర్థయాత్రలంతా సార్థకమవుతుందన్నాడు [illegible] ధనం ఖర్చుపెట్టి కాలము దుర్వినియోగం చేయటం మంచిది కాదన్నాడు. Time is God. [illegible] of money is evil. ఈ రెండింటిని వ్యర్థము చేయకూడదన్నాడు. వీరందరు పవిత్రంగా [illegible]యాత్రలు చేయాలని నిర్ణయం చేశారు. నాబదులు ఒక పుచ్చకాయ నిస్తున్నాను. అది చేదు పుచ్చ [illegible]. మీరు ఏఏ పుణ్యతీర్థాలలో స్నానం చేస్తారో అక్కడ యీ పుచ్చకాయను కూడా స్నానం చేయించండి. [illegible] దర్శనం చేస్తారో దీనిని కూడా తీసుకుని వెళ్ళండి. ఏ దేవాలయం దగ్గరకు పోతారో మొట్టమొదట

[illegible] వద్ద ఈ పుచ్చకాయను పెట్టండి. ఈ విధంగా చేయండి ఇది గురువు ఆజ్ఞ' అన్నాడు. సరే వెళ్లారు. [illegible] ఇచ్చిన ఆజ్ఞ కదా! ఆజ్ఞప్రకారము అన్ని నదులలోనూ ముంచారు. అన్ని దేవాలయములలోనూ [illegible]ట్టారు. దర్శనం చేసుకు వచ్చారు. కాశీనుండి తీర్థము తెచ్చారు. ఈ తీర్థము పదిమందికి పంచాలంటే [illegible] సమారాధన చెయ్యాలి. అంటే అందరికి భోజనాదులు పెట్టాలి. తీర్థయాత్రలు చేసుకు వచ్చిన వారు ఈ [illegible] సమారాధనలు చేస్తూ వుంటారు. గురువుగారు అందరిని [illegible] చేశారు. అందరికి భోజనాలు పె[illegible] వచ్చిన యాత్రికులనందరిని పిలిచాడు. 'నాయనా! నీతోబాటు ఈ పుచ్చకాయ భగవత్ దర్శనం [illegible] చేసింది. దీన్ని కోసి మొట్టమొదట అందరికి ప్రసాదంగా ఇవ్వండి' అన్నాడు. అది చాలా చేదుగా [illegible] వుంది. 'అయ్యో! స్వామి!. ఇది తినలేము' అన్నారు. 'నాయనా! ఇది కూడా మీతో బాటు పుణ్యస్నానాలు [illegible] కదా! అందరి మహనీయుల పాదస్పర్శ చేసింది కదా! అన్ని దేవాలయములలో ప్రవేశించింది కదా [illegible] చేదు ఎందుకు పోలేదు. అదే రీతిగా మీరు దైవాన్ని దర్శిస్తున్నారు. తీర్థయాత్రలు చేస్తున్నారు. భజ[illegible] చేస్తున్నారు. కానీ హృదయాలు ఇంకా చేదుగా వుంటే ఏమి ప్రయోజనం. మహనీయులు [illegible] మాట్లాడినారు. చాలా బాగా మాట్లాడినారు. బాగా విన్నామని చెప్పుకుంటున్నారేగాని బాగా మారినా[illegible] చెప్పుకుంటున్నామా? మనము మారకుండా కేవలము విన్నంత మాత్రమున వచ్చిన ప్రయోజనం [illegible] మనలో వున్న దుర్గుణములు కొంతవరకు మారాలి. అదే విన్నందుకు సార్థకము. మనము అంటు [illegible] తిన్నాము. తిన్నందుకు సార్థకము ఏమిటి? ఆకలి తీరాలి. ఆకలి తీరకుండా వుంటే అన్నం తిన్నట్లు [illegible]స్తుంది. నిజంగా తిని వుంటే ఆకలి తీరాలి. నిజంగా నీరు త్రాగి వుంటే దప్పి నివారణ కావాలి. [illegible] మారితే మనస్సు పవిత్రమైన భావములో ప్రవేశించాలి. కనుక మన భక్తి, మన ప్రవర్తన, మన [illegible] సద్గుణములు ఇవన్నీ కూడను మానసిక పరివర్తన కోసం ఏర్పడినవి. మానసిక పరివర్తన అత్య[illegible] కేవలం బాహ్యమైన ఆచరణవల్ల ఫలితం మనకు కనుపించదు. ప్రేమతో మన కర్మలు ఆచరించా[illegible] ప్రేమ లేకుండా కర్మలాచరిస్తే ప్రయోజనం లేదు. హృదయం లేని మాటల కంటె మాటలు లేని హృద[illegible] చాలా మంచిది.

అలాంటి పవిత్రతను మనం సంపాదించుకోవాలి. అదే నిజమైన విద్య. అదే నిజమైన విద్య [illegible] ప్రహ్లాదుడు కూడా చెప్పాడు.

చదివించిరి నను గురువులు
చదివితి ధర్మార్థ ముఖ్య శాస్త్రంబులనే
చదివినవి కలవు పెక్కులు
చదువులలో మర్మమెల్ల చదివితి తండ్రీ!

[illegible] నాయనా! ఇన్ని చదువులలో ఏమి చదివావు ఒక్కమారు చెప్పు అన్నాడు తండ్రి హిరణ్యకశిపుడు. నాన్నా! [illegible] నారాయణాయ' అన్నాడు. అంతకంటె చదువేమి కావాలి. ఈ విధంగా ఎన్ని చదువులు చదివినప్పటి [illegible] జీవితంలో మన పోషణ మనం గావించుకుంటాం. ఎంత సంపాదించినా, ఎన్ని పదవులు ఏలినా [illegible] పేరు ప్రతిష్ఠలు పొందినా ఏనాటికైనా యీ దేహము నీటి బుడగే.

నిరత సత్యప్రౌఢి ధరణి నేలిన వారి
శ్చంద్రుడే ధరలోపి చనగలేడె
ఎల్లలోకము లేలి ఎసగ శ్రీ నలరాజు
తన వెంట భూమిని గానుచు చనెనె
కృతయుగంబు నలంకృతిని చేయు మాంధాత
నేలిమూట గట్టుక అరిగినాడె
జలధి సేతువు గట్టి, అలనాటి శ్రీరాము
డుర్విపై యిప్పుడు ఉన్నవాడె
ఎందరెందరు రాజులు ఏగినారో
ఒక్కరైను వెంటగాని పోరు ఉర్వీతలము.

[illegible] పిడికెడు మట్టి తీసుకు పోతే భారతదేశములో మట్టి కూడా ఖయంగా అయ్యేది. కనుక మనము [illegible]నైన దానికి ఎంతో శ్రమపడుతున్నాం. చూడండి. ఇంగ్లీషు ఛానల్ దాటటానికి తిమింగలాల [illegible] భయంకరమైనప్పటికి ధైర్యసాహసములతో దాటుతున్నాం కాని అదే నిత్యమైన ఆధ్యాత్మిక తత్వము [illegible] సప్తములో అడ్డు తగులుతే దానికి మనం లోబడిపోతున్నాం. మౌంట్ ఎవరెస్టు పోయేదా [illegible] చెప్పు. ఎవరెస్టు పోయినాడు గాని ఫలితము ఏమిటి? ఒక ఇదు నిమిషములు భగవచ్చింతన [illegible] చెప్పు కావాలంటావు. నిత్యసత్యమైన ఆనందాన్ని అందించే దివ్యమార్గములో మన దొంక [illegible] అధికంగా సార్థకం గావించుకోవాలి. మీరు చదువుకోండి. మంచి క్లాసులో ఉత్తీర్ణులు కండి. [illegible] ఉద్యోగములు చేయండి. కీర్తి ప్రతిష్ఠలు సంపాయించండి. ఎంత చేసినప్పటికి దైవ భావాన్ని [illegible] భద్రం చేసుకోండి. ఆ దైవ భావము లేక అన్ని నిరుపయోగమే.

Hero becomes zero if he forgets God. zero వుంటే హీరోకు విలువ వస్తుంది. హీరో [illegible] zero కు విలువ వస్తుంది. Hero, zero రెండూ ఒకదానికొకటి అవినాభావ సంబంధము. సున్నకు [illegible] కాని ప్రక్కన ఒకటి లేక విలువ లేదు. Hero వుంటున్నాడు. ఒకటి వుంది. ప్రక్కన zero పెడితే విలువ [illegible]వస్తుంది. Hero లేక zero కి విలువ లేదు. zero లేక Hero కి విలువ లేదు. దేవుడు లేక భక్తుడు లేడు

లేక దేవుడు లేడు. కాబట్టి దేవుడు, భక్తుడు అవినాభావ సంబంధము అన్యోన్య ఆశ్రయము. ఇద్దరూ
లాంటి. చక్కెర, నీరు. sugar is sugar. water is water. రెండూ mix చేస్తే syrup. దైవము
వంటివాడు. జీవుడు నీరు వంటి వాడు. నీరు నీరుగానే వుంది. sugar sugar గానే వుంటుంది.
కలిపే విధానము నేర్చుకోవాలి. అదే సిరప్. అదే పరమ రసము. రసో వైసః. ఈ ప్రేమనే పంచమ
న్నారు. పంచమ పురుషార్థమని అన్నారు. ధర్మార్థ కామ మోక్షములు చతుర్విధ పురుషార్థములు. పరమ
పంచమ పురుషార్థము. ఆ ప్రేమను మనం పెంచుకోవాలి. ఆ ప్రేమలో భగవంతునిలో ఐక్యమై పోవాలి.
హృదయంలో భద్రం చేసుకోవాలి. ఎన్ని నష్టములు వచ్చినా, ఎన్ని బాధలు కలిగినా, ఎన్ని ఆటంకములు
ప్రేమకి ఏమీ మార్పు చేసుకో కూడదు. హరిశ్చంద్రుడు చూడండి సత్యం కోసం తనసర్వస్వం ధారపోశా
లో అసత్యము చెప్పించాలని మహా ఘోరమైన రీతిగా కష్టపడ్డాడు. జీవితములో భార్యావియోగము
వియోగము, నక్షత్రకుడు పెట్టిన బాధలకు అన్నింటికిని దృఢంగా నిల్చాడు. అతని భార్య చంద్రమ
విచారించకండి మన కుటుంబము సత్యానికి అంకితము చేశాం. ఈ కష్టాలు మనం దాటుకుంటే
ంటాం లేకపోతే మునిగి పోతాం. గట్టు చేరటమో లేక మునిగి పోవటమో రెండింటిలో ఏదో ఒక
గానీ మనం యీమాత్రం వెనుకకు తిరుగ కూడదన్నది. ఆ విధంగా వుండటంచేత చిరస్థాయిగా
సత్యహరిశ్చంద్రుడని నామాన్ని పొందాడు. సూర్యచంద్రాదులున్నంత వరకు పేరుకీర్తి వుంటుంది.
ఏమి లేదు నీవు యిచ్చింది తప్ప. నాదగ్గరలేనిది నీకు యివ్వలేను. నేనే నీవాడు. ఈ యొక్క భావ
వాడు మనము పరిశుద్ధమైన మనస్సును, పవిత్రమైన అభివృద్ధి చేసుకుంటామో అదే నిజమైన

1990 మార్చి 19వ తేదీ సోమవారం త్రయీబృందావనంలో భగవాన్ బాబావారి దివ్యోపన్యాసం